

بیماری ام اس ای (MSA) : نکات ضروری برای بیماران

ام اس ای چیست ؟

تحلیل چند سیستمی (ام اس ای) یک بیماری نادر است که بر عملکرد سیستم های مختلف در مغز اثر می گذارد، برخی از سیستم ها حرکت، تعادل و هماهنگی را کنترل می کنند، در حالی که سایر سیستمها فشار خون، مثانه، روده و عملکرد جنسی را کنترل می کنند.

بیمار ممکن است علایم زیر را تجربه کند :

- کندی حرکت، سفتی عضلات و لرزش یا ترمور
- اختلال در تعادل و هماهنگی
- احساس گیجی و منگی سر در حالت ایستاده
- اختلال عملکرد مثانه و روده

ام اس ای یک نوع پارکینسون غیر معمول است. پارکینسون غیر معمول، سندرم پارکینسون پلاس نیز نامیده می شود، که بیمار برخی از علایم اصلی بیماری پارکینسون مانند کندی حرکت، سفتی عضلات و لرزش و یا ترمور، و همچنین برخی از علایم دیگر را تجربه می کند. به بیمارانی که کندی حرکت، سفتی عضلات و لرزش یا ترمور دارند که شبیه بیماری پارکینسون است، ام اس ای نوع پی (MSA-P) می گویند. بیمارانی که در تعادل و هماهنگی مشکل دارند را ام اس ای نوع سی (MSA-C) می نامند.

این اختلالات قبلا با عنوان های زیر شناخته می شد :

- ام اس ای: سندرم شای - دراگر
- ام اس ای نوع پی: استرونیگرال دژنراسیون (SND)
- ام اس ای نوع سی: الیوپونتاين آتروفی (OPCA)

چه کسانی به بیماری ام اس ای مبتلا می شوند ؟

شیوع ام اس ای در مردان و زنان به یک اندازه می باشد. این بیماری از سنین ۶۰-۵۰ سالگی شروع می شود، بیماری ام اس ای نادر است و شیوع آن حدود سه تا چهار نفر از هر ۱۰۰۰۰۰ نفر می باشد.

علت بیماری ام اس ای چیست ؟

علت بیماری ام اس ای ناشناخته است. ام اس ای با تجمع پروتئینی به نام آلفا سینوکلئین α -synuclein به صورت توده در سلول های مختلف بوجود می آید که در نمونه گرفته شده از مغز دیده می شود، علت این تجمع ناشناخته است. ام اس ای به ندرت به صورت خانوادگی دیده می شود، اما در حال حاضر یک بیماری ارثی در نظر گرفته نمی شود. ام اس ای واگیردار نمی باشد و از فردی به فرد دیگر منتقل نمی شود.

چگونه بیماری ام اس ای تشخیص داده می شود ؟

تشخیص بیماری در ابتدا ممکن است واضح نباشد. ام اس ای معمولا بر اساس علایم و یافته های معاینه تشخیص داده می شود. بررسی ها شامل ام ار ای (MRI) مغزی، بررسی مثانه و ارزیابی تغییرات فشار خون از جمله آزمون تخت شیب دار (تیلت تیبل) است. یک آزمون به تنهایی نمی تواند تشخیص را تایید کند، تنها راه قطعی برای تایید تشخیص ام اس ای بررسی بافت مغزی می باشد.

آیا روش درمانی وجود دارد ؟

در حال حاضر هیچ درمانی برای بهبود، کم کردن سرعت و یا برگرداندن علایم ام اس ای وجود ندارد. با این حال برخی از داروها و درمان های فیزیکی ممکن است علایم بیماری را کاهش دهند

- علایم و نشانه های شبیه بیماری پارکینسون از قبیل کندی، سفتی و لرزش ممکن است با داروهایی که معمولا برای بیماران پارکینسون استفاده می شوند، کاهش یابند.
- فشار خون پایین در هنگام تغییر وضعیت به حالت نشسته و یا ایستاده (افت فشار خون وضعیتی) ممکن است با اجتناب از محرک ها مانند الکل، کم آبی بدن و گرما بهبود یابد. بیمار ممکن است نیاز به تنظیم و یا قطع کردن داروهای دیگر داشته باشد، به ویژه داروهایی که ممکن است فشار خون را پایین بیاورند.
- پزشک ممکن است به بیمار توصیه به مصرف آب و نمک، استفاده از باند های شکمی و یا جوراب های فشاری نماید. علاوه بر این داروهای خاصی ممکن است به افزایش فشار خون کمک کنند. فشار خون پایدار کمک می کند که عدم تعادل، احساس سبکی سر و سرگیجه، که باعث زمین خوردن و یا مشکلات تعادل می شوند، کاهش یابد.
- برای بهبود مشکلات مثانه و روده، گزینه ها شامل دارو ها، توالیت رفتن به طور منظم، آموزش کنترل مثانه، و سوند گذاری می باشد.
- سرازیر شدن آب دهان را می توان با دارو و تزریق سم بوتولینوم به داخل غدد بزاقی درمان کرد.
- سلامت کلی نیز ممکن است با درمان فیزیکی، کار درمانی، گفتار درمانی و بلع درمانی بهبود یابد.

بیماری ام اس ای چه تاثیری بر زندگی بیمار می گذارد؟

با گذشت زمان علایم بیماری افزایش یافته و تأثیر درمان کمتر خواهد شد. بیمار ممکن است در هنگام استفاده از قاشق و چنگال، بلع مواد غذایی جامد یا حتی مایع، راه رفتن و کنترل مثانه و روده دچار مشکل شود.

در مراحل پیشرفته ریسک ابتلا به عفونت در بیماران ام اس ای افزایش خواهد یافت. اختلال مثانه می تواند به عفونت دستگاه ادراری منجر شود و مشکلات بلع باعث افزایش خطر ابتلا به عفونت ریه گردد. به طور کلی در دراز مدت با پیشرفت بیماری، برنامه ریزی طولانی مدت جهت مراقبت بیمار ممکن است ضروری باشد.